האוניברסיטה הפתוחה

תמוז תשע"ה

נה הבחינה:

2015ء

29

ביוני 2015

505 - דו אלוו - 505

מס' מועד '82

שאלון בחינת גמר

20594 - מערכות הפעלה

משך בחינה: שעות

בשאלון זה 10 עמודים

או בעיון לפני שתתחילו בפתרון הבחינה!

המבחן מורכב משלושה חלקים.

בחלקים א ו - ב מופיעות שאלות פתוחות. ענו תשובות מלאות, בכתב קריא ובקיצור נמרץ. אין חובה להשתמש בכל השורות המוקצות לצורך התשובות, אך אין לחרוג מהמקום המוקצה.

בחלק ג (שאלות אמריקאיות) עליכם לבחור בכל פעם בתשובה יחידה מבין התשובות המוצעות ולהקיף בעיגול את אות התשובה שבחרתם.

חומר עזר:

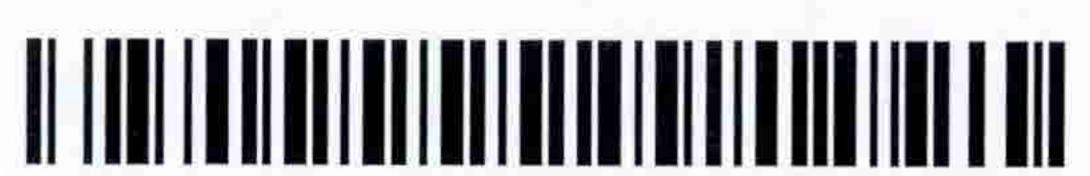
כל חומר עזר אסור בשימוש, פרט למחשבון, שאינו אוצר מידע.

בהצלחה !!!

החזירו

למשגיח את השאלון

וכל עזר אחר שקיבלתם בתוך מחברת התשובות

צאלה 1 (25 נקודות)

נקי) א. כתבו פסאודו-קוד של הכנסת איבר לרשימה משורשרת. הסבירו בפירוט כיצד (race) אם 2 תהליכונים (threads) מנסים לבצע הכנסת איבר לרשימה משורשרת.

הפירוט צריך להיות בסגנון הבא: תהליך 1 מבצע את השורות i,..j. לאחר מכן קורה context switch ותהליכון 2 מבצע את השורות context switch קורה עליכם לציין מה יימתקלקליי ברשימה משורשרת כתוצאה מהמרוץ.

```
1 Noil insert (List list, Node node) }

2 Node first = 1:5t > first;

3 Node next = first > next;

4 if (next) } (/ ni) kl cin next pic

5 next > Prev = node;

6 node > next = next; fl-first only windered or

7 first > next = node;

8 hode > Prev = first; f

4:02 31 Prev = first; f

5:02 31 Prev = first; f

6:02 31 Prev = first; f

7:02 31 Prev = first; f

7:02 31 Prev = first; f

8:02 31 Prev = first; f

9:02 31 Prev
```

(המשך השאלה בעמוד הבא)

50
$\tilde{\Omega}$
אלון
C

בפסאודו-קוד	טומיות. כתבו	יכות להיות אי	ל סמפור צר	signa שי	ıl 1 wait	מתודות	n
בפירוט (כמו	וומיות. רשמו	שמבטיחות אכ	בהוראות	שימוש	דות ללא	ת המתו	×
טומית תגרום	כפונקצייה אי	מוש של wait	שבו אי מי	תסריט	ודם) את	סעיף הק	בי
			הדדית.	ש מניעה	יתן לממי	ד שלא נ	לו

	כבן שלא ניונן לבובוש בוניים
wait(c) }	
if (!: ' - ' C -10 r.	71 Kl 71(DD)
3 pons prins	5
<u> </u>	
8 signal (c)?	
2.1226 2000	ple
Islk mait is	PIONS
· 5	
102 9") 3 (N (och >t) (ock-0 pk)	100 C 1850000 m
d signal lu 7:37/02 41021/1-8	wait le 737/2
(37) it reprint the not of	3 1 1/m P'c 3
71/22 SK (1004 /K PRR WAR 1/20	( ) context rzzni
(22) 22/3m (20)	15 mitch 10 201 0122 P2
	20,000 000 000 000
	. 5000
Signal 1 Wait le elvino to	>16 7×
המשך הבחינה בעמוד הבא	201 /2019 (-1C
	115 JUST

Notes to Pass of Contract States of the Stat

יכולה (priority inversion problem)! כיצד היא יכולה מהי בעיית היפוך עדיפויות (הבעיה! להתעורר! כיצד ניתן להתגבר על הבעיה!

ورور المرادع على المرادع على المرادع المرادع المردد المردع المردد المردع المردد المردع المردد المردع المردد المردي المردي المردد المردي المردي المردد المردي المردي المردد المردي المردد المردي المردد المردي المردي المردد المردي المردد المردي المردد المردي المردد المردي المردد المردي المردد المردد المردي المردد المردي المردد المردي المردد المردي المردد المردي المر

מתארת את זמן ה CPU הנדרש לתהלכים הללו ואת עדיפותם (ערך קטן מסמל CPU מתארת את זמן ה CPU הנדרש לתהלכים הללו ואת עדיפותם (ערך קטן מסמל נדיפות גבוהה):

	CPU~Burst	Priority
A	3	3
B	7	5
C	5	1
D	2	4
E	6	2

מלאו את הפרטים החסרים בטבלה הבאה: זמן המתנה לכל תהליך בהינתן מדיניות תזמון וזמן המתנה ממוצע לכל אחת ממדיניות התזמון:

		We	Average			
Scheduling Policy	A	B	C	D	E	Waiting Time
First-Come-First-Served	0	3	10	15	17	9
Non-Preemptive Shortest-Job First	2	16	5	0	10	6.6
Priority	17	16	0	14	5	9.2
Round-Robin (time quantum=2)	8	16	15	6	16	12.2

הסכה: אני לל באח שני צונה הנדה של לאן ש המתנה.

בשלה הישבתי לני הבנה הבאה:

המשך הבחינה בעמוד הבא

באן המתנה:

הצאן של תהליך מחנה לולף זו ה מץ).

בלומר הצאן שבו התהליך נוצו בל נרון

בלומר הצאן שבו התהליך נוצו בל נרון

בלומר הצאן שבו התהליך נוצו בל נרון

בלומר הצאן שבו התהליך רף זו ב2015–28/4020

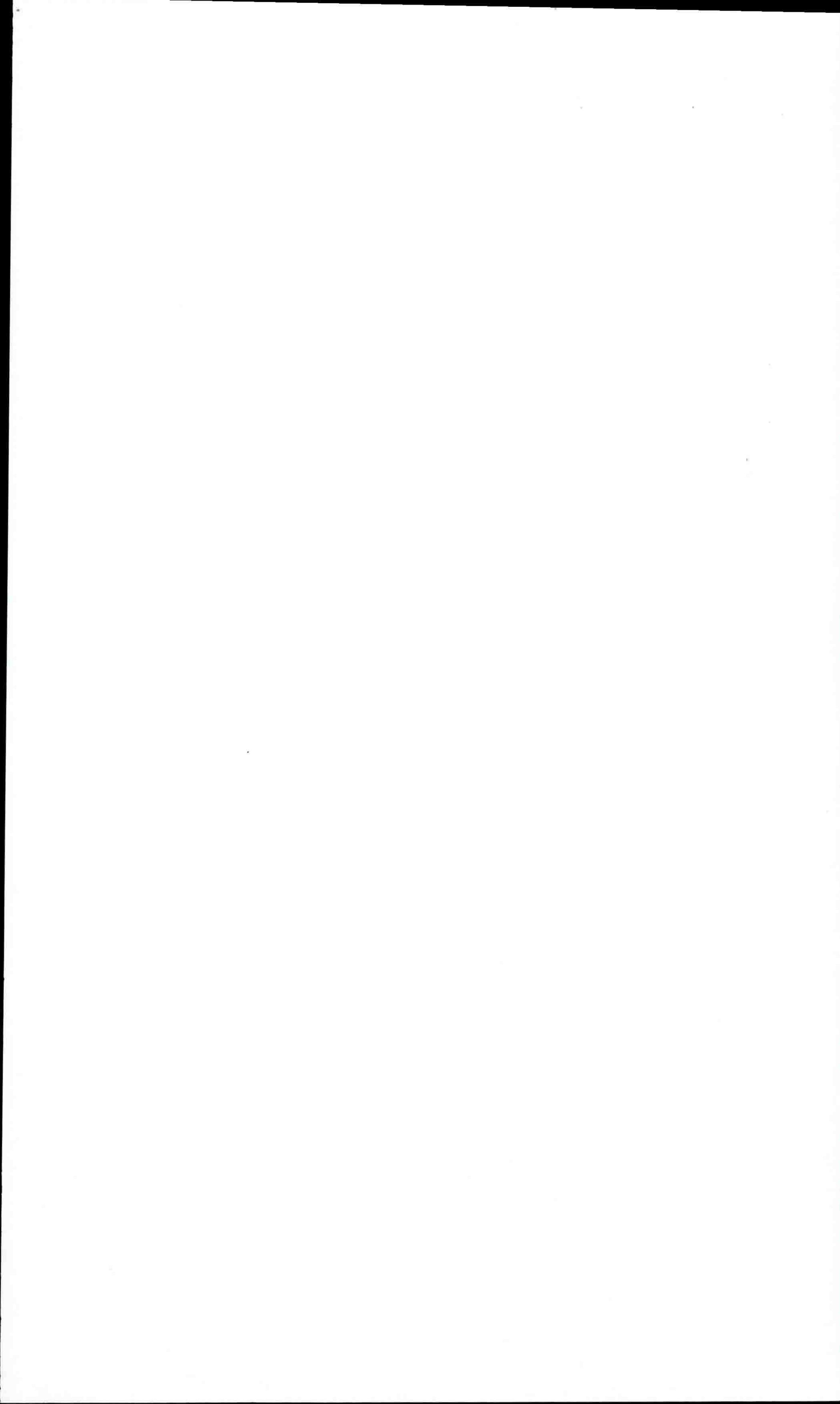
505 אלון 82.58.26

ענו על **חמש** השאלות הבאות. משקל כל שאלה 5 נקודות.

שאלה 4

הסבירו מה עושות הפונקיציות malloc ו free. ציינו במפורש את שמות איזורי הזיכרון הוירטאולי שהפונקיות עובדות עליהם.

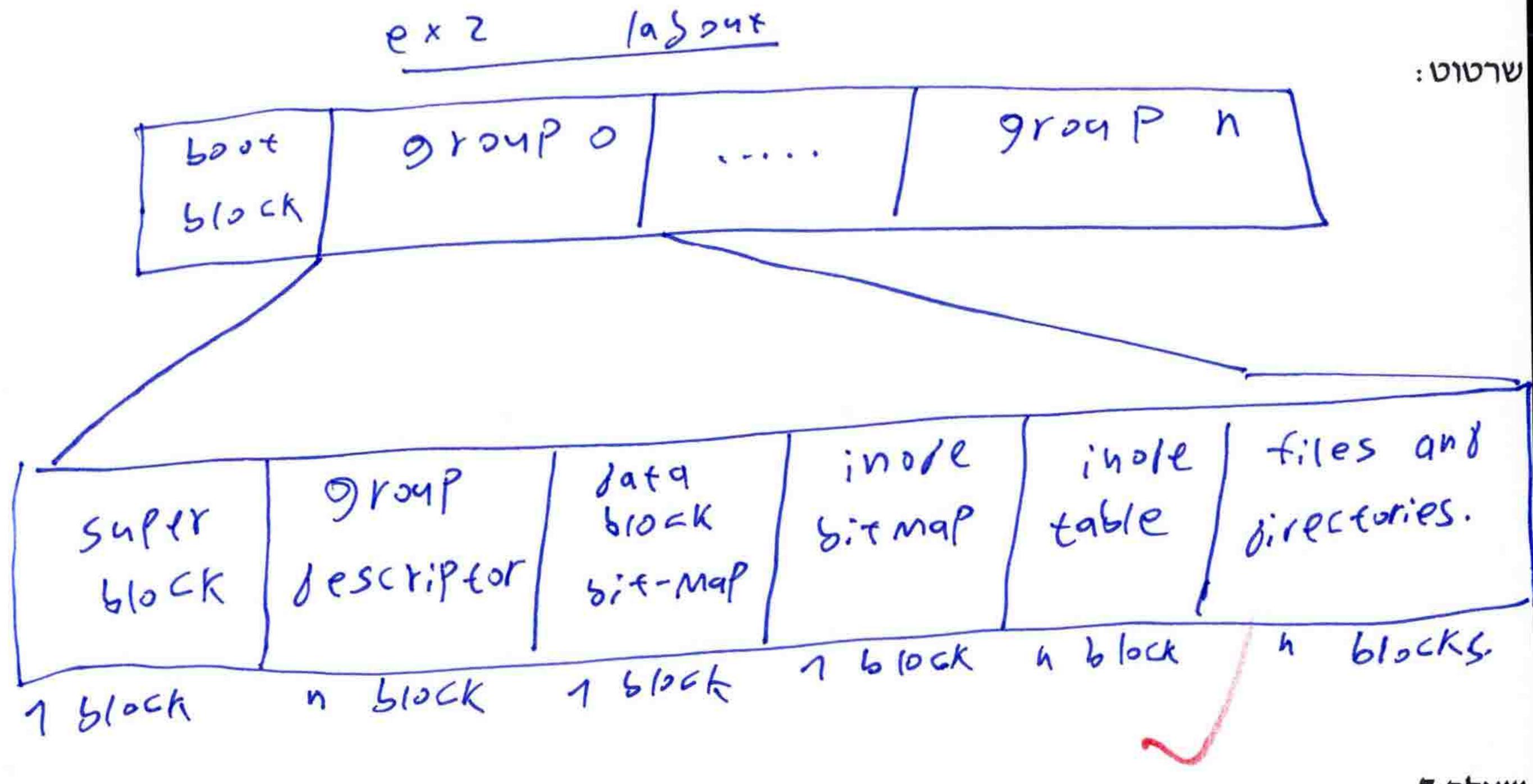
```
typedef struct sHeader
   /*
    * @breaf - size of allocated memory as available for user
   int mSize;
  Header;
void * malloc (size_t sz)
      int fd;
     void *p;
     printf("start mymalloc\n");
     fd = open("/dev/zero", O RDWR);
     if (fd == -1) {
           perror (NULL);
           return 0;
     p = mmap(0, sz + sizeof(Header), PROT READ
                                                    PROT WRITE,
MAP PRIVATE, fd, 0);
     close(fd);
     if (p == MAP FAILED) {
           perror (NULL);
           return 0;
```



```
((Header *) p) -> mSize = sz;
                  printf("end mymalloc\n");
                  return (p + sizeof(Header));
            void free (void * ptr)
                  if (ptr != NULL)
                       int size = ((Header *)(ptr - sizeof(Header))) ->
            mSize + sizeof(Header);
                       if (munmap(ptr - sizeof(Header), size) < 0)
                             perror (NULL);
                  printf("myfree\n");
                                                        Malloc
                                  1705
                                                           Free
                               11225
                                               MADERICA
                        (NC) 11/2 18/2 1821 (137) 100 .1's
                                                                  Segment
                                        11005>
                                                                         שאלה 5
                  האם ייתכן TLB-miss באם דף המכיל כתובת מתאימה נמצא בזיכרון הראשי! הסבירו את
                                                                       תשובתכם.
שאלון 505
                        シストラン
                                   2010
            המשך הבחינה בעמוד הבא
```

82.58.26

שרטטו את ה layout של מערכת הקבצים ext2. כלומר, כיצד היא מחלקת את הבלוקים בדיסק ל groups, מה ממוקם בכל group והיכן!

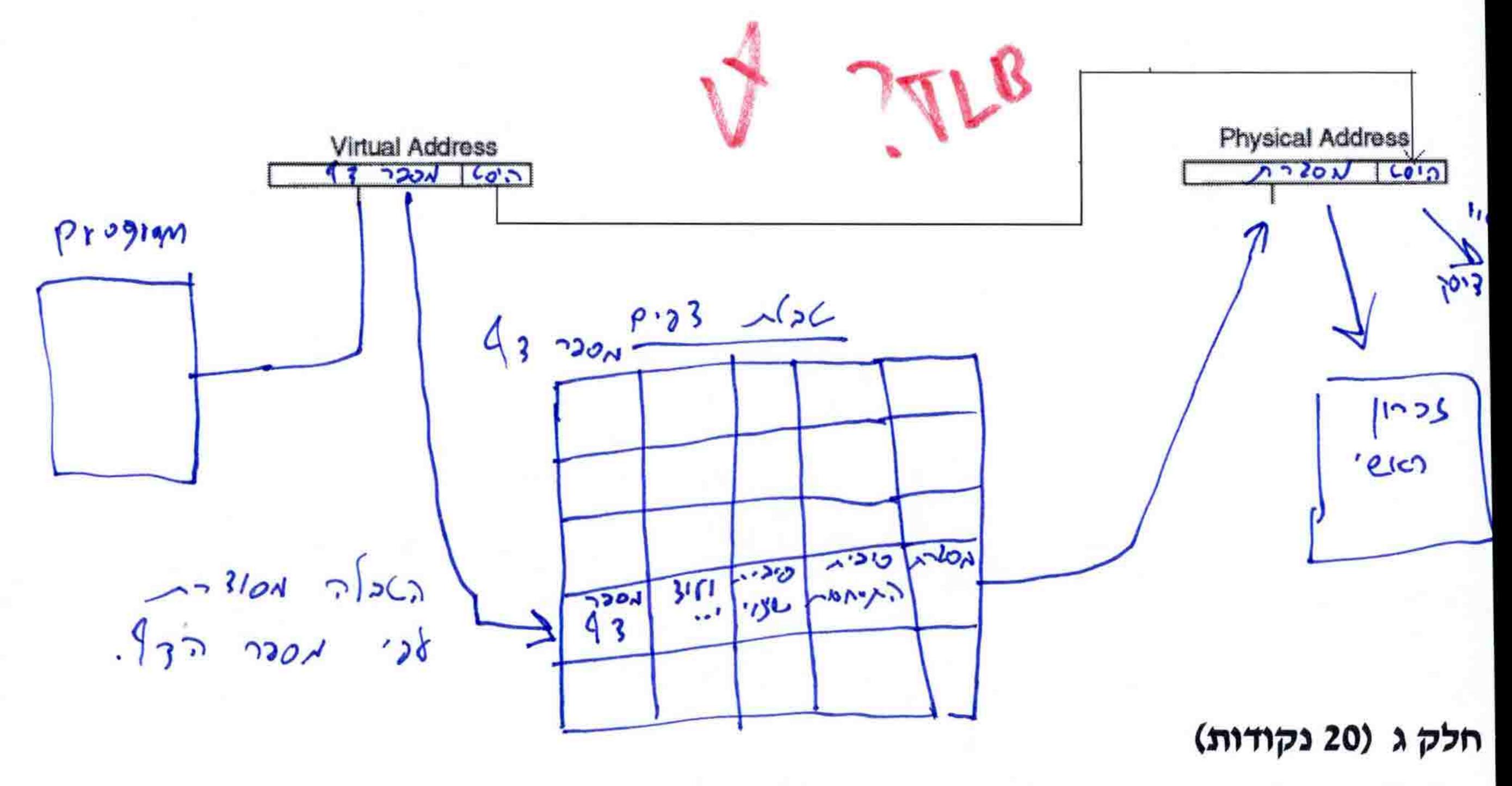

שאלה 7

האם ייתכן מצב קיפאון באם אף תהליך במערכת אינו ראשאי להחזיק במשאב כלשהו בעודו מבקש משאב חדש! הסבירו את תשובתכם.

'k).	125	,0	こって	11007	250	2377	1201	KF
	120	23~	175	3)~	775	nn - ///	77	ハつンシ
1)c	2/42/2	1/e	22/	·(21	>/cen	2731	(151	תהליך
						75 14)		
	3					DY		
				1	eadlo	des		
וד הבא	בחינה בעמ	זמשך הו						

השלימו שרטטו כיצד מתבצע תרגום כתובת לוגית לכתובת פיזית באמצעות page table. שרטוט:

ענו על **ארבע** שאלות רב-ברירה (אמריקאיות). משקל כל שאלה 5 נקודות. בכל שאלה יש לבחור את התשובה הנכונה ולהקיף בעיגול את אות התשובה שבחרתם.

שאלה 9

מתי הכרחי לחסום סיגנלים (signals)? תזכורת: חסימת סיגנלים מתבצעת על ידי עדכון של מסכת סיגנלים חסומים (blocked signals mask) והעברתה ל sigaction.

- אם signal handlers בתוכנית signal handlers בתוכנית ניגשים אליו.
- ב. כאשר תהליך שמטרתו לפגוע במערכת (וירוס, למשל) רוצה למנוע מתהליכים אחרים לשלוח לו סיגנלים שיגרמו למותו (כגון SIGKILL).
- ג. כאשר תהליך נמצא בשליטת debugger ורוצה להשתחרר ממנו על ידי חסימת סיגנל SIGSTOP
  - ד. כאשר תהליך נמצא בכניסה לשגרת טיפול בפסיקה.

המשך הבחינה בעמוד הבא

במערכת עם ריבוי תהליכים אסטרטגייה אשר לפיה תהליך שמסוגל לרוץ על CPU מושהה באופן

זמני נקראת:

preemptive scheduling איל.

חon preemptive scheduling .ב

shortest job first ...

first come first served .

multiprocessing .7

שאלה 11

נתון כי במערכת מסוימת המשתמשת בשיטת חלוקת הזיכרון לקטעים בשיתוף עם דפדוף (segmentation with paging) גודל הכתובת הוירטואלית הוא 34 סיביות. הכתובת מחולקת ל 18 סיביות לזיהוי הקטע (segment) ו 16 סיביות לכתובת הפנימית בתוך הקטע עצמו. 16 הסיביות הללו מתחלקות ל 6 סיביות של מספר הדף ו 10 סיביות להיסט (offset):

segment number	page number	Offset	
18 bits	6 bits	10bits	

most significant bits

least significant bits

(page tables) וחלקים של טבלת הקטעים (segment table) וחלקים של טבלאות הדפים (page tables) המתאימות:

Segment table

Segment table entry	Page table number	
0	67	
1	105	

Page table number 67

Page table entry	Frame number	
8	16	
9	64	

Page table number 105

Page table entry	Frame number	
7	32	
8	128	

(המשך השאלה בעמוד הבא)

4

N.

מה תהיה הכתובת הפיזית של הכתובת הוירטואלית 8193 (כאשר כל המספרים בשיטה עשרונית)?

- 13385 .N
- 14385 .
- 15385 .:
- 16385

שאלה 12

מערכת הקבצים של מערכת הפעלה מסוימת משתמשת בשיטת ה I-node.

- אודל של בלוק במערכת הקבצים הוא I K.
  - .4 byte כתובת הבלוק היא
- -10 שדות של ה I-node יכולים להחזיק ישירות כתובת הבלוק בדיסק.
  - .single indirect block שדה נוסף אחד נועד להחזיק כתובת של ה
- .double indirect block עוד שדה נוסף אחד נועד להחזיק כתובת של ה
  - .triple indirect block ועוד שדה נוסף אחד נועד להחזיק כתובת של ה

מהו הגודל המקסימלי האפשרי של הקובץ במערכת קבצים זו (המספרים מעוגלים)!

2G .x 4G .z 8G .x 16G (7)

בהצלחה!

שאלון 5

82.58.2